

1. møde

Tirsdag den 6. oktober 1998 kl. 12.00

Aldersformanden (Svend Auken):

I henhold til grundloven er Folketinget i dag trådt sammen til sit første møde i det nye folketingsår.

Som det medlem, der længst har været medlem af Folketinget, har jeg den opgave ifølge Folketingets forretningsordens § 2, stk. 3, at lede valget af Tingets Præsidium og tingsekretærer.

Til formand har samtlige Tingets medlemmer indstillet hr. Ivar Hansen, Venstre. Da der således ikke foreligger andre indstillinger, vil jeg betragte indstillingen som vedtaget. (Ophold). Den er vedtaget. Vi siger tillykke til hr. Ivar Hansen.

Vedrørende valg af næstformænd er situationen lidt mere kompliceret. I forretningsordens § 3, stk. 1, står der:

»Hvert af de i Tinget repræsenterede fire største partier ud over det parti, som formanden måtte tilhøre, udpeger i rækkefølge efter størrelse blandt sine medlemmer henholdsvis første, anden, tredje og fjerde næstformand. Er to eller flere partier lige store, gør lodtrækning udslaget mellem dem.«

Til første næstformand har Socialdemokratiet udpeget fru Birte Weiss. Til anden næstformand har Det Konservative Folkeparti udpeget hr. Henning Grove. Til henholdsvis tredje og fjerde næstformand har Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti udpeget fru Margrete Auken og hr. Poul Nødgaard.

Da de to partier som bekendt er lige store, skal der som nævnt foretages lodtrækning om, hvem der skal være tredje næstformand, og hvem der skal være fjerde næstformand. Jeg beder fru Grete Schødt og hr. Anders Mølgaard om at fungere som midlertidige tingsekretærer ved denne lodtrækning.

Jeg har her to kort. På det ene kort står der »Socialistisk Folkeparti«, på det andet kort står der »Dansk Folkeparti«. Jeg vil bede de to tingsekretærer om at lægge kortene i kuverterne og derefter ned i denne krukke. Det parti, hvis kort jeg trækker op af krukken, vil besætte posten

som tredje næstformand, mens posten som fjerde næstformand besættes af det andet parti. (Ophold). På kortet står der »Dansk Folkeparti«, og det vil sige, at hr. Poul Nødgaard bliver Tingets tredje næstformand og fru Margrete Auken fjerde næstformand.

Til tingsekretærer er i henhold til de indgåede valgforbund og gruppernes indstilling valgt følgende medlemmer:

Fru Grete Schødt, Socialdemokratiet, hr. Jan Petersen, Socialdemokratiet, hr. Anders Mølgaard, Venstre, og hr. Bendt Bendtsen, Det Konservative Folkeparti.

Tinget er hermed sat, og jeg beder formanden, hr. Ivar Hansen, om at indtage formandspladsen.

Formanden:

Jeg vil gerne takke for den tillid, Tinget her viser mig ved at genvælge mig som formand for Folketinget, og jeg vil gerne invitere alle til et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde omkring løsningen af de opgaver og udfordringer, som vil møde Folketinget i det nye folketingsår. Hjertelig tak!

Jeg skal bestræbe mig på efter bedste evne og i tæt samarbejde med mine kolleger i Præsidiet at opfylde de forpligtelser, der påhviler mig som Tingets formand.

Jeg byder velkommen til vore gæster i dag. Jeg byder hjertelig velkommen til Hendes Majestæt Dronningen, til Hans Kongelige Højhed Prinsen, til Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik, til Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, til Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Alexandra og til Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte.

Jeg byder ligeledes hjertelig velkommen til repræsentanterne for Højesteret, formanden for Grønlands Landsting og Grønlands landsstyreformand, Færøernes lagmand og Københavns overborgmester.

Jeg benytter lejligheden til at sende Folketingets hilsen på denne dag til Grønlands Landsting og Færøernes Lagting. Politiske opgaver på Færøerne forhindrer desværre formanden for Færøernes Lagting i at være til stede her i dag.

Jeg skal herefter give ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundloven omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 (mundtlig del)
(Redegørelse nr. R 1)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):
Historien er god at få forstand af.

Vi skal mange år tilbage for at finde en situation, hvor der i Danmark fandtes muligheder som dem, der findes i dag, og vi er kommet dertil gennem en ansvarlig og konsekvent økonomisk politik og en moderniseringslinje for det danske samfund.

Vi har vist, at kampen mod arbejdsløsheden og orden i økonomien ikke er modsætninger, men tværtimod hinandens forudsætninger. Vi lovede i 1993 at få Danmark på ret kurs mod fremgang og høj beskæftigelse, og vi har holdt, hvad vi lovede.

For 5 år siden var det altoverskyggende problem, at der ikke var brug for alle mennesker i vort samfund. I dag er der brug for alle, og vores hovedopgave er nu blevet at dygtiggøre mennesker til de mange nye job.

Efter 5 års fremgang er vi nået dertil, at vi kan tage fat på opgaver, vi end ikke havde kunnet nærme os for blot få år siden; men nu gælder det omsorgen og en ny, aktiv tilværelse for de yderste i vort samfund: de svage, de ledige, de, der ikke er 100 pct. effektive, de, der ikke har mærket de bedre tider, og de, der gennem alt for mange år har følt, at samfundet vendte dem ryggen.

I 1980'erne lykkedes det ikke at skabe de muligheder, der findes i dag, og heller ikke i 1970'erne lykkedes det. Vi var tæt på i slutningen af 1960'erne, men så kom den første verdensomspændende oliekrise i 1973. Dengang var verden ikke klar til at imødegå krisen gennem et fornuftigt samarbejde; Europa var ikke klar, Danmark var i virkeligheden heller ikke klar, og prisen, vi betalte dengang, var høj – meget høj. Massearbejdsløsheden var det værste. De bageste og de mest udsatte blev som altid ramt først og ramt hårdest. Og det fik alvorlige sociale konsekvenser.

Det er nu 25 år siden, og lige nu sætter krisen i Asien, Latinamerika og Rusland sit præg på verdensøkonomien. Der er uro på finansmarkederne, og skyerne trækker atter op i horisonten. Men vi er ikke i en situation som under oliekriserne i 1970'erne, for verden har forandret sig, og Danmark har også forandret sig. Vi har lært noget i Europa, vi har opbygget et europæisk økonomisk samarbejde, som – det er jeg sikker

på – kan stå distancen, hvis vi politisk beslutter os derfor.

Vi har også taget ved lære i Danmark. Gennem de senere års økonomiske politik har vi opbygget en styrke i samfundsøkonomien, beskæftigelsen og de offentlige finanser, og denne styrke vil regeringen uden tøven fastholde.

Vores mål i regeringen er enkle: vi vil skabe et grundlag for, at alle de mennesker, som har behov for en hjælpende hånd, kan komme i gang igen, og vi vil fortsætte arbejdet med at modernisere velfærdssamfundet, så Danmark kan klare sig godt i den internationale verden. En af hovedopgaverne bliver derfor at sikre Danmark og dansk økonomis fortsatte fremgang. Det var det i det forgangne folketingsår, og det bliver det i det nye folketingsår. Vi vil sikre vort velfærdssamfund, vi vil sørge for, at det fortsat kan udvikle sig, og vi vil forny det.

Til trods for den internationale konkurrence vil regeringen gøre alt, hvad der er politisk muligt, for at forhindre en samfundsudvikling, hvor flere og flere igen falder af i svinget. Vi vil simpelt hen ikke gentage 1970'ernes og 1980'ernes fejltagelser. Vi vil ikke igen passivt se på, at folk udstødes af arbejdsmarkedet, og at antallet af mennesker på bistand og førtidspension vokser og vokser. Vi vil fastholde den socialt ansvarlige beskæftigelses- og fornyelsespolitik, vi har ført konsekvent i snart 6 år, men forudsætningen for, at det kan lykkes, er naturligvis, at regeringen og Folketinget viser handlegkraft.

Men dette rækker ikke alene, og det er vigtigt at få sagt det i dag. Det er vigtigt at få sagt til hele Danmark her ved begyndelsen af dette folketingsår, at den tid er kommet, hvor det ikke længere kan nytte, at samfundets interessegrupper – uanset om vi taler om den kommunale verden, organisationernes verden eller virksomhedernes verden – blot henviser til, at det må de ordne derinde på Christiansborg. Skal vores projekt lykkes, er det en forudsætning, at alle i vort samfund vedkender sig deres del af det fælles ansvar, og regeringen har for sin part klart understreget dette i sit regeringsgrundlag.

Med hensyn til det næste store træk er det simpelt hen nødvendigt med et bredt samarbejde i hele samfundet, og det betyder, at vi alle – og jeg understreger: alle – skal være med til at løfte et ansvar på arbejdsmarkedet, i virksomhederne, i lokalsamfundet – kort sagt overalt.